

Nr 28/1965.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag angående ändring av
landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland.

Rikets lag om vägtrafik ändrades den 29 maj 1964 (FFS-298/64) så, att genom förordning kan bestämmas, att fordon skall vara utrustat med särskild anordning, som hindrar dess blivliga nyttjande. Bilstölderna har i riket blivit allt oftare förekommande, varför man ansett det nödvändigt att införa s.k. rattlås eller liknande anordning som obligatorisk utrustning i bil. Tillsvidare har dock icke något verkställighetsstadgande införts i vägtrafikförordningen.

Av de vanligaste till landet importerade bilmodellerna har endel rattlås som standardutrustning och andra saknar sådant. För de modeller, som saknar rattlås, kan ett sådant ofta erhållas till en ringa kostnad som extra utrustning. För äldre modeller kan det i många fall vara svårt att anskaffa ett rattlås men då kan i stället någon form av växellåds-lås komma i fråga. Ett tändningslås, vilket så gott som alla bilmärken är utrustade med, anses icke erbjuda ett tillräckligt skydd mot bilstöl-der, icke heller möjligheten att låsa bilkupan.

I landskapet har antalet bilstölder tillsvidare varit ringa. I Mariehamn har under de fem senaste åren 5 bilstölder anmälts till polisins-rättningen. Då det är vanligt att bilar lämnas olåsta utomhus nattetid i staden och då det förekommer ett mycket stort antal främmande bilar i landskapet sommartid, synes det ringa antalet bilstölder icke ge anled-ning till lagstiftningsåtgärd. Dessutom bör beaktas, att införande av rattlås eller liknande anordning som obligatorisk utrustning medför kostnader för alla dem, som äger fordon, som sakna sådan utrustning. Enligt regeringens proposition (reg.prop. 33/64) är avsikten icke att föreskriva straff för dem, som icke låsa sin bil. Verkan av det införda stadgandet blir därför knappast av större betydelse. Sedan det trätt i kraft kommer dock alla till landet importerade bilar att föras med rattlås eller liknande, varigenom också landskapets bilpark småningom kommer att vara utrustad på samma sätt. Landskapsstyrelsen anser på grund av dessa omständigheter, att ändring icke borde införas i väg-trafficlagen i detta avseende.

Rikets vägtrafiklag har vidare ändrats genom lag av den 21 maj 1965 (FFS 288/65) och rikets vägtrafikförordning den 23 december 1964 (FFS 641/64). Förutom ett stadgande, som påkallar ändring av landskapets mo-torfordonslag (5 § i rikets vägtrafiklag), kommer ändringarna att berö-ras nedan i detaljmotiveringen. Såsom allmän motivering må dock framhål-

las, att enhetlighet i trafikbestämmelserna enligt landskapsstyrelsens åsikt överhuvud bör eftersträvas.

3§. Stadgandena om avstängning och uppsättande av varningsmärken i samband med vägarbeten och andra arbeten intill vägområde i rikets vägtrafikförordning har kompletterats (FFS 641/64). Då trafikolyckor inträffa då och då på sådana platser, synes en komplettering vara behövlig.

9 §. Ändringarna i rikets vägtrafiklag (FFS 288/65) medföra bl.a. strängare krav på vägtrafikanterna vid inträffade olycksfall. De allmänna principerna äro intagna i 3 § av sagda lag varförutom de ytterligare kompletterats med detaljerade stadganden i rikets vägtrafikförordning (FFS 289/65, 8b §). Förslagets stadgande utgör en sammanställning av dessa tvenne lagrum. I 29a § införes härav påkallade nya straffbestämmelser.

18 §. Stadgandena om förbud mot uppställning och parkering har i riket kompletterats med undantag för invalidfordon (FFS 641/64), för vilka lättnader i vissa fall kan ifrågakomma. Landskapsstyrelsen anser, att en sådan uppmjukning av bestämmelserna kan vara påkallad.

20 §. Enligt gällande stadgande är det påbjudet att använda belysning vid mörker och skymning, så ock då sikten är nedsatt på grund av dimma, regn eller snöfall. Det har emellertid lämnats beroende på bedömning, om härvid skall användas parkeringsljus eller om starkare belysning bör användas. I praktiken har därför i stor utsträckning parkeringsljus kommit till användning då sikten endast i ringa mån är nedsatt. Detta anses emellertid icke tillfredsställande, i synnerhet som parkeringsljusen på många fordon är svaga och har en liten lysande yta. I synnerhet i dagsljus är sådana ljus icke ägnade att väcka uppmärksamhet. Andra vägtrafikanter varnas också i många situationer bättre av det ljusfält, som bildas på vägbanan av närljuset. Med hänsyn till detta har numera rikets vägtrafikförordning ändrats så, att närljus alltid skall användas på fordon i rörelse och parkeringsljus endast användas på stillastående fordon, dock med det undantaget, att i tätort med tillfredsställande belysning parkeringsljus också får användas under färd.

Vidare har föreskrivits, att fordon får parkeras och uppställas utan belysning i dåliga siktförhållanden på väg endast om det sker utanför körbanan på parkeringsplats. Bestämmelserna om användande av dimljus har kompletterats varjämte dikesljus endast är tillåtet utom tätbebyggt samhälle och sökarljus icke får användas under färd. Backningsljus får användas endast under backning.

23 §. I riket har högsta tillåtna körhastigheten höjts för vissa

fordon samt för bogsering fastställts en högsta tillåten körhastighet om 50 km/h ifall icke lägre hastighet gäller för dragfordonet (FFS 641/64). Dessutom har speciella högre hastigheter fastställts för motorväg. För landskapets del borde i allmänhet samma maximihastigheter gälla som i riket, varför landskapsstyrelsen föreslår införande av motsvarande stadganden i landskapets vägtrafiklag med undantag av stadgandena för motorväg, som sakna betydelse hos oss. Stadgandet har omredigerats för att uppnå större klarhet.

27 §. Enligt gällande lydelse har domstol, då endast ringa oaktsamhet konstaterats i trafikbrott, kunnat avstå från dömande till straff. Stadgandet har närmast korresponderat med stadgandet i 5 § 1 mom. vägtrafiklagen och har sålunda kunnat tillämpas i rätt begränsad omfattning. I rikets vägtrafikförordning har detta stadgande överförs till en ny paragraf och samtidigt givits en mera vidsträckt tillämpning (FFS 288/65). Landskapsstyrelsen föreslår samma ändring i landskapslagen, där stadgandet upptages i en ny 30a §.

29a §. Stadgandet upptager de ovan under 9 § omnämnda nya straffbestämmelserna.

30 §. Införandet av 29a § påkallar ändring av stadgandet.

30a §. Såsom redan anfördes under 27 § har rätten för domstol att avstå från straffdom överförs till detta stadgande. Stadgandet innefattar dessutom rätt för åtalsmyndighet att avstå från åtal, då trafikförseelse bedömes som ringa. Enligt gällande lydelse av 32 § vägtrafiklagen och 85 § motorfordonslagen har polismyndighet haft möjlighet att avstå från åtal, varvid dock anteckning i körkortet måst göras. Detta har förutsatt, att vederbörande trafikant uppkallats till vederbörande polischef för förhör, varefter han beslutat om anteckningen i körkortet. Då antalet trafikolyckor och trafikförseelser ökat i hög grad under de senaste åren, har härav följt en omfattande arbetsbörda för polismyndigheterna. I syfte att undvika undersökningsarbetet i klara fall av mindre trafikförseelser, har i riket stadgandena ändrats så, att polisman kan tilldela en felande trafikant anmärkning i sådana fall (FFS 288/65). Landskapsstyrelsen föreslår samma ändring i landskapslagen.

32 §. Genom införandet av 30a § och på grund av den ovan framförda motiveringen bör stadgandet ändras.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 3, 9, 18, 20, 23, 27, 30 och 32 §§ landskapslagen den 10 april 1958 om vägtrafik i landskapet Åland (8/58), 20 § sådan den lyder i landskapslagen den 21 maj 1958 (17/58), 18 och 30 §§ sådana de lyda i landskapslagen den 28 mars 1961 (10/61) och 23 § sådan den lyder i landskapslagen den 12 april 1962 (18/62), samt fogas till lagen nya 29a och 30a §§ såsom följer:

3 §.

Vid utförande av arbete, som kan medföra risk för trafiken, skall väg eller del av väg, där arbetet utföres, förses med vederbörliga trafikmärken och, om omständigheterna det påkallar, helt och hållet eller delvis hållas avstängd och på försorg av den, som utför arbetet, förses med föreskrivna avstängningsanordningar och signalljus. I Mariehamn må i stadens ordningsstadga föreskrivas åtgärder, vilka böra vidtagas för tryggnade av trafiken på väg, då fastighet eller arbete, som där utföres, kan medföra olägenhet eller risk för trafiken.

9 §.

1. Har vägtrafikanter med eller utan skuld varit delaktiga i trafikolycka, bör han omedelbart stanna och efter bästa förmåga bistå skadade och i övrigt delta i de åtgärder, till vilka olyckan giver anledning. Särskilt skall han vidtaga åtgärder:

- a) för hjälpande av person, som skadats vid olyckan eller på grund därav råkat i hjälplöst tillstånd;
- b) för tryggnade av den övriga trafiken på olycksplatsen;
- c) för ordnande av lämplig befordran av skadad person till att erhålla nödig vård; samt
- d) för utredande av orsakerna till olyckshändelsen.

2. Har på grund av olyckshändelse för tryggnade av trafiken nödigt trafikmärke, signal- eller annan anordning skadats och kan den icke genast bringas i funktion, skall i 1 mom. avsedd person anmäla därom till vederbörande vägmyndighet eller till polisen.

3. Vägtrafikanter, som varit delaktiga i trafikolycka, är skyldiga att på anfordran för andra i olyckan inblandade uppgi namn och adress samt att lämna uppgifter om händelsen. Har någon vid olyckan omkommit eller skadats och finnes icke på platsen någon, som kunde yrka, att i trafikolyckan delaktig skall uppgi sitt namn och sin adress samt lämna uppgifter om händelsen, äger han på eget initiativ anmäla olyckshändelsen till polismyndighet eller den omkomnes eller skadades anhöriga. Har vid olyckshändelsen egendom blivit utsatt för skada, som icke är ringa, skall i olyckshändelsen delaktig vägtrafikanter anmäla därom till den, som tillskyndats skada, eller om vederbörande icke är känd eller icke

kan anträffas, till polismyndighet eller person, som bor nära olycksplatsen.

4. Har någon ----- (8/58) ----- sådan transport.

18 §.

1. Fordon skall ----- (1 mom.) ----- och lossning.

2. Fordon må ----- (2 mom.) ----- eller hindras.

3. Stannande av ----- (3 mom.) ----- står där.

4. Parkering är ----- (4 mom.) ----- utanför parkeringsrektangeln.

5. Stannande och ----- (5 mom.) ----- hindra trafiken.

6. Förare skall ----- (6 mom.) ----- för trafiken.

7. Har fordon ----- (7 mom.) ----- lämpliga plats.

8. Polismyndighet har befogenhet att på synnerliga skäl tillfälligt utfärda från stadgandena i denna paragraf avvikande föreskrifter. Av polis eller annan trafikövervakare använt fordon och i brådska uppdrag använt uttryckningsfordon samt vägmaskin och för arbete på väg använt fordon må även, då uppdragets utförande det kräver, tillfälligt uppställas eller parkeras i strid med dessa stadganden, dock under förutsättning, att det icke uppenbart medför risk för trafiken. Den, vars rörelseförmåga på grund av invaliditet är mycket nedsatt, må likaså parkera sitt fordon, som är försett med av polismyndighet bestyrkt invalidkännetecken, inom gränserna för polismyndighetens tillstånd, på plats, där parkering är förbjuden eller begränsad genom vägmärke, dock på villkor, att stadgandena i 4 mom. icke ställa hinder. Medför parkering uppenbar olägenhet, skall fordonet på uppmaning av polis flyttas till av denne anvisad lämplig plats.

20 §.

1. I mörker och skymning eller när sikten på grund av dimma, regn eller snöfall eller av annan sådan orsak är begränsad, skall vid framförande av motorfordon, motordrivna anordningar och släpfordon användas särskilt föreskrivna när- eller fjärrljus och tillses, att föreskrivna reflexanordningar äro rena och även eljest funktionsdugliga. Parkeringsljus må vid körning i dimma eller regn eller under motsvarande förhållanden icke användas i stället för närljus, ej heller under mörker eller skymning annorstädes än inom tätt bebyggt område, där belysningen är tillräcklig.

2. Cykel skall ----- (2 mom.) ----- kvadratcentimeters reflexyta.

3. Fordon, som stannats eller parkerats på väg annorstädes än på parkeringsplats utanför körbanan, skall, där sikten på grund av otillräcklig belysning är begränsad, föra föreskrivna parkerings- eller närljus, eller, då sådana icke föreskrivits, åtminstone en tillräckligt ef-

fektiv, på fordonets vänstra sida monterad lykta, som kastar sitt sken framåt och rött bakåt. Kan motorfordons bakljus vid lastning och lossning i mörker bliva skymt, skola närljusen hållas tända.

4. Vid möte ----- (4 mom.) ----- kort signal.

5. Fordon må ----- (5 mom.) ----- sken bakåt.

6. Då sikten på grund av dimma, regn eller snöfall eller av annan sådan orsak är begränsad, må i motorfordon och motordriven anordning jämte när- eller fjärrljus användas högst två behörigen godkända dimljus, Finnes två dimljus, må de härvid användas i stället för när- eller fjärrljus, under förutsättning, att parkeringsljusen samtidigt äro tända. Under mörker och skymning må i sådant fordon utöver i 1 mom. föreskrivna ljus samt särskilt föreskrivna eller tillåtna igenkännings- och signalljus användas endast konturljus och vid backning backningsljus, samt vid körning utanför tätt bebyggt område högst ett behörigen godkänt dikesljus, så ock i fordon, som utför specialuppdrag, för detta godkänd arbetslykta. Sökarljus, arbetslykta och andra ljus må icke användas så, att de medföra olägenhet eller fara för den övriga trafiken.

23 §.

1. Högsta tillåtna körhastigheten är, såvitt icke annat följer av 35 §:

a) för buss, last-, paket- och specialbil 70 km/h,

för traktor och motorredskap 30 km/h,

för moped 40 km/h, samt

för fordon eller fordonskombination med band av järn eller hjul av annat slag än med luftringar försedda 20 km/h;

b) för fordon, till vilket kopplats släpfordon, gäller i följande fall nedsatt högsta körhastighet:

för personbil med släpvagn 70 km/h,

för lastbil med släpvagn, som icke är försedd med bromsar 50 km/h,

för motorcykel med släpvagn 50 km/h, samt

för fordon, som bogserar annat fordon, om högre hastighet annars är tillåten för dragfordonet, 50 km/h.

2. Högsta tillåtna hastigheten för fordon med tillkopplad släpanordning är densamma som när motsvarande släpvagn är tillkopplad.

3. Utöver vad ----- (3 mom.) ----- nämnda motorfordon.

4. Hastighetsbegränsningarna beröra ----- (4 mom.) ----- av trafiken.

27 §.

1. Brister vägtrafikanter i den omsorg och varsamhet, som till förekommande av olycka betingas av omständigheterna, dömes för ovarsamhet

i trafik till böter eller fängelse i högst tre månader.

2. Där någon ----- (8/58) ----- två år.

29a §.

1. I trafikolycka delaktig förare av motorfordon, som avlägsnar sig från olycksplatsen eller på annat sätt försummar sin på 3 § grundade skyldighet att draga försorg om att person, som vid olyckan skadats eller på grund av densamma råkat i hjälplöst läge, erhåller bistånd eller transporteras för att erhålla nödig vård, dömes till böter eller till fängelse i högst ett år.

2. Medför i 1 mom. avsedd försummelse fara för annans liv eller hälsa, vare straffet fängelse eller böter.

3. Medför försummelse död eller kroppsskada, skall därjämte tillämpas vad i 21 kap. strafflagen är stadgat om föranledande av sådan påföljd uppsåtligen eller genom vållande, likväl så att i sagda kapitel för vållande av död eller svår kroppsskada stadgat straff, då den till försummelsen skyldige är i 29 § 1 mom. denna lag avsedd förbrytare, må höjas på i 29 § 3 mom. stadgat sätt.

30 §.

Den som annars än i de i 27-29a §§ nämnda fallen överträder denna landskapslag eller med stöd av densamma utfärdade stadganden eller bestämmelser, straffes med böter eller fängelse i högst tre månader, såvitt icke annorstädes i lag strängare straff är stadgat.

30a §.

Är i 27 § 1 mom. och 30 § avsedd överträdelse med hänsyn till omständigheterna ringa, må för sådan överträdelse avstås från att väcka åtal och ådöma straff.

32 §.

Är överträdelse uppenbarligen sådan, som i 30a § stadgas, må polisman, utan att skrida till andra åtgärder, tilldela den till överträdelserna skyldige anmärkning.

Denna landskapslag träder i kraft den 1 juli 1966.

Mariehamn, den 22 september 1965.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson.

Lagberedningssekreterare

Rolf Sundman.